

План рада на наставном предмету
Назив предмета : Социологија

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број кредита	Фонд часова
НБ1.1.	Обавезан	II	6	45+15

Циљеви предмета	Увођење у научно заснована знања о разноликим историјским посредовањима индивидуалног и друштвеног живота. Савладавањем основног социолошког појмовног апарата студенти стичу теоријска, али и практична сазнања која су у директној функцији њиховог будућег позива. Коначни циљ изучавања овог предмета је стицање свести о тоталитету људске заједнице, знање о тенденцијама или "законитостима" развитка унутар друштва, као и о начинима артикулације кључних друштвених институција кроз историју.
Исход изучавања	Исходи студијског курса из Социологије обухватају упознавање са теоријским контекстом разликовања метафизичких и специјалистичких знања, настанком науке и расколом у науци, као и основним карактеристикама друштвених наука; упознавање са предметом истраживања социологије и донетима социолошког знања; историјски преглед настанка модерног доба и идеја о друштву; проблеми социолошког метода (приступи изучавања друштва); социолошке теорије; широк спектар односа индивидуума и друштва (друштвене групе, установе, политика и њихов контекст).

Садржај и структура предмета	<ol style="list-style-type: none"> 1) Метафизичка и специјалистичка знања 2) Античка слика света 3) Хришћанска слика света 4) Модерни ”погледи на свет” 5) Филозофије историје као протосоциологије 6) Друштво, држава и индивидуум 7) Модерна, модерност и модернизација 8) Економија-привреда-развој 9) Борба, сукоб и рат 10) Криза, ризик и глобализација 11) Социолошке теорије: родоначелници 12) Социолошке теорије: главни токови 13) Социолошке теорије: савремени правци 14) Друштвене групе 15) Друштвене стратификације 16) Институције 17) Идеје, вредности и идеологије 18) Моћ и власт
------------------------------	---

ПРЕДАВАЊА		
недеља	Тематска јединица	број часова
I	Облици мишљења/деловања, проблеми научног сазнања	3
II	Античка, хришћанска и модерна слика света	3
III	Друштво, држава, грађанско и цивилно друштво	3
IV	Социолошко и филозофско поимање модерности	3
V	Индустријска револуција, капитализам и тржиште	3
VI	Облици, тенденције кризе и ”друштво ризика”	3
VII	Социолошко виђење модерних ратова и сукоба	3
VIII	Родоначелници социолошких теорија	3
IX	Социолошке теорије Диркема, Вебера и Маркса	3
X	Савремене социолошке теорије	3
XI	Друштвене групе, етничке и политичке заједнице	3

XII	Традиционални и модерни облици друштвених стратификација	3
XIII	Друштвене институције између интеграције и стабилизације	3
XIV	Савремене идеологије: појам, контекст и облици	3
XV	Социолошка концептуализација проблема моћи и власти	3

ВЕЖБЕ		
недеља	Тематска јединица	број часова
I	Упознавање са предметом и предиспитним обавезама	1
II	Практичне импликације научног сазнања и научног језика	1
III	Разликовање државе од других друштвених организација	1
IV	Разликовање различитих историјских облика привређивања	1
V	Преглед основних социолошких теорија	1
VI	Преглед и рекапитулација градива за колоквијум	1
VII	Појам и класификација друштвених група кроз примере	1
VIII	Колоквијум	1
IX	Друштвене неједнакости у теорији и свакодневници	1
X	Класификација етничких и политичких заједница	1
XI	Разликовање општег и посебног значења идеологије	1
XII	Модерне политичке идеологије у теорији и пракси	1
XIII	Научно дефинисање друштвених институција	1
XIV	Односи моћи и власти кроз историју човечанства	1
XV	Рекапитулација градива и преглед основних појмова	1

Облици извођења наставе	Предавања, вежбе, колоквијуми и наставни задаци
Начин оцењивања на предмету	предиспитне обавезе: до 40 поена (наставни задаци на вежбама 10, колоквијум 30 поена) испит: до 60 поена;
Литература	Цветковић Н. Владимир, <i>Социологија: основни проблеми, појмови, приступи</i> , Универзитет у Београду – Факултет безбедности, Београд, 2015.
Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	Професор: проф. др Цветковић Н. Владимир E-mail: vcvetkovic@fb.bg.ac.rs Консултације: петак од 12,00 до 14,00 Асистент: Мс Ракић Марко E-mail: rakic@fb.bg.ac.rs Консултације: понедељак од 11,00 до 13,00

ИСПИТНА ПИТАЊА

1. Метафизичка и специјалистичка знања: облици мишљења и деловања
2. Наука као дискурзивна пракса: одређење модерне науке и ограничења
3. Раскол у науци: природне и друштвене науке, проблем ”сцијентизације света”
4. Социологија као откриће друштва: задатак и границе социолошког сазнања
5. Историјски оквир и политика античке Грчке
6. Рим као светска држава и хришћански средњи век
7. Ренесансни преображај: хуманисти, реалисти и утописти
8. Реформација и настанак ”буржоаског света”
9. Теорије природног права и друштвеног уговора
10. Модерне идеологије као псеудорелигије
11. Филозофије историје као протосоциологије
12. Држава, грађанско и цивилно друштво
13. Индивидуум - индивидуа – личност

14. Нивои рефлексije друштва и појединца
15. Модерна, модерност и модернизација
16. Социолошко и филозофско поимање модерности
17. Облици кризе и ”друштво ризика”
18. Глобална друштва и глобални процеси
19. Позитивистички почаци социологије
20. Механицизам и Биологизам
21. Географско поимање друштва и демографска схватања у социологији
22. Емил Диркем и ”психологизам”
23. Макс Вебер и ”теорија разумевања”
24. Карл Маркс и марксизам
25. Функционализам
26. Структурализам
27. Феноменологија
28. Постмодернизам
29. Економија – привреда – развој
30. Политика и тржиште
31. Борба – сукоб – рат
32. Врсте сукоба
33. Вођење рата
34. Критеријуми поделе друштвених група
35. Породица
36. Етничке и политичке заједнице
37. Национални идентитет - генеза и значај
38. Традиционалне хијерархије: касте и сталежи
39. Модерне хијерархије: класе и слојеви
40. Елите и интелектуалци
41. Институције
42. Идеје, вредности, идеологије
43. Моћ и власт
44. Облици демократије према Хелду